

ПРЕДГОВОР

20 ГОДИНИ ДЕФЕКТОЛОШКА ТЕОРИЈА И ПРАКТИКА - ПЕРИОД НА КОНТИНУИРАН РАЗВОЈ

Владимир ТРАЈКОВСКИ¹
Дончо ДОНЕВ²

¹Дефектолошка теорија и практика, Институт за дефектологија, Филозофски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Република Македонија

²Институт за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Република Македонија

Примено: 04.02.2017
Прифатено: 13.02.2017

Резиме

Вовед и цел: Првиот број на списанието *Дефектолошка теорија и практика* се појави во 1997 година и во изминатите 20 години се објавени 37 броеви. Во списанието се објавуваат трудови од повеќе науки и научни дисциплини и тоа: дефектологија, медицина, педагогија, психологија, социјална политика, право и др. Целта на овој едиторијал е да направи пресек на 20-годишното постоење на списанието *Дефектолошка теорија и практика* и да се истакнат планираните идни активности за унапредување на квалитетот на објавените трудови и интегритетот и видливоста на списанието.

Методи: Преглед и анализа на документацијата на списанието и евиденцијата на приложените, одбиените и прифатените ракописи, структурата на објавените трудови според разни обележја и други специфичности во развојот на списанието од неговото основање во 1997 година и, посебно, постигнувањата во периодот 2008 – 2016 година.

Адреса за кореспонденција:
Владимир ТРАЈКОВСКИ,
Институт за дефектологија,
Филозофски факултет, Универзитет
„Св. Кирил и Методиј“,
Скопје, Република Македонија
Е-пошта: vladotra@fzf.ukim.edu.mk

EDITORIAL

20 YEARS JOURNAL OF SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION - A PERIOD OF CONTINUOUS DEVELOPMENT

Vladimir TRAJKOVSKI¹
Doncho DONEV²

¹Journal of Special Education and Rehabilitation, Institute of Special Education and Rehabilitation, Faculty of Philosophy, University „Ss. Cyril and Methodius“, Skopje, Republic of Macedonia

²Institute for social medicine, Faculty of Medicine, University „Ss. Cyril and Methodius“, Skopje, Republic of Macedonia

Received: 04.02.2017
Accepted: 13.02.2017
Editorial

Abstract

Introduction and goal: The first edition of the “Journal of Special Education and Rehabilitation” was released for the first time in 1997, and over the past 20 years, 37 issues have been published. In the Journal different kinds of articles are published from several scientific disciplines such as special education and rehabilitation, medicine, pedagogy, psychology, social politics, law and others. The goal of this editorial is to review the 20 years’ existence of the “Journal of Special Education and Rehabilitation” and to point out the future activities for the promotion of the quality of published articles and the integrity and visibility of the journal.

Methods: Review and analysis of the documentation of the journal as well as the evidence of submitted, rejected and accepted manuscripts, the structure of published articles by according to their uniqueness, and other specific moments in the development of the journal from its founding in 1997 – and especially the achievements in the period from 2008 to 2016.

Corresponding address:
Vladimir TRAJKOVSKI
Institute of Special Education and Rehabilitation
Faculty of Philosophy
“Ss Cyril and Methodius” University
1000 Skopje, Republic of Macedonia
E-mail: vladotra@fzf.ukim.edu.mk

Резултати: Во изминатите девет години е забележан пораст на бројот на автори и коавтори на објавените трудови, дури 358, и тие доаѓаат од вкупно 28 држави. Стапката на прифаќање на трудови опаѓа од 93% во првите години од излегувањето на списанието на 33% во последните три години. Најмногу објавуваат домашните автори од Македонија, кои се среќаваат во 31 труд или 27,7% од објавените трудови. Авторите најмногу објавувале оригинални трудови, дури 87 или 53%, па потоа се среќаваат 12% ревиски трудови и 11,5% стручни трудови. Според видот на рубриката, најмногу се објавуваат куси вести и информации кои не се рецензираат и тие се застапени со 28%, а од рецензираните трудови најфреквентна е дефектолошката рубрика со 16,5% од вкупниот број трудови.

Заклучок: Списанието *Дефектолошка теорија и практика* е списание со рецензија и со отворен пристап кое бележи континуиран прогрес во квалитетот и видливоста со цел да служи како солиден медиум за унапредување на научните истражувања и промоција на професионалните постигнувања во областа на дефектологијата и сродните области во биомедицината во Р. Македонија и пошироко.

Клучни зборови: *Дефектолошка теорија и практика, 20 години, списание со рецензија, отворен пристап, публицистичка етика и интегритет*

Вовед

Појавата на списанието *Дефектолошка теорија и практика* во 1997 година претставува логичен епилог на развојниот контекст на стручно-научната мисла во повеќето сфери на науката (медицината, дефектологијата, педагогијата, психологијата, социјалната политика, правото и др.) кај нас и во светот, од една страна, и современиот тренд во развојот на практиката на заштитата и рехабилитацијата на лицата со попреченост во Р. Македонија, од друга страна (1). Списанието го започна својот

Results: Over the past nine years we have noticed a growth in the number of authors and co-authors from the published articles by 358, from 28 different countries. The rate of acceptance of new articles has reduced from the original 93% in the first years of the foundation of the journal to 33% in the last three years. The majority of published articles come from authors from Macedonia which we can find in 31 articles or 27.7% from the overall published articles. The majority of authors have published original manuscripts (n= 87 or 53%), and then we have 12% articles of revision and 11.5% scientific articles. With regard to the different sections of the journal, the most published are news and information that are not subject to review (28%) while from the articles that are reviewed the most represented section is from special education and rehabilitation with a total of 16.5% from the overall number of published articles.

Conclusion: The “Journal of Special Education and Rehabilitation” is a journal that undertakes review on its articles and has an open access policy, which marks a continuous progress in quality and visibility with an appointed goal to serve as a solid medium to enhance scientific research and to promote professional achievements in the field of special education and rehabilitation and the similar fields in biomedicine in the Republic of Macedonia and abroad.

Keywords: *Journal of Special Education and Rehabilitation, 20 years, reviewed journal, open access, publishing ethics and integrity*

Introduction

The appearance of the “Journal of Special Education and Rehabilitation” in 1997 represents on the one hand a logical continuation in the developmental context of scientific thinking across multiple areas of science (medicine, special education and rehabilitation, pedagogy, psychology. Social; politics, law and others) in our country as well as the rest of the world; on the other hand it also represents the modern developmental trend regarding practice in the area of the protection and rehabilitation

трнлив пат во науката како стручно списание повеќе национално ориентирано, со цел да ги задоволи потребите за размена на стручни и научни информации на дефектолозите од Република Македонија. Оттогаш наваму се отпечатени 37 броја. Издавачката дејност и уредништвото во мала земја во транзиција каква што е Република Македонија е повеќе од сизифовска работа. Во сите изминати години бевме соочени со бројни проблеми од типот на мал интерес за објавување од страна на дефектолозите од нашата држава, релативно нискиот степен на научна посветеност во однос на западниот свет и финансиските проблеми кои ја обременуваат редакцијата (2). Во нашата држава се вложуваат многу малку пари во науката и издавачката дејност. Токму затоа, главниот уредник ја извршува улогата на менаџер и издавач, покрај сите други функции кои ги има во уредувањето на сите броеви. Бизнис - секторот е незаинтересиран да помогне, бидејќи не гледа финансиски интерес во поддршката на вакви стручно-научни списанија. Постојано се соочуваме и со криза во мотивацијата на рецензентите кои, не гледајќи финансиска сатисфакција, честопати одбиваат да рецензираат одредени трудови (3).

Целта на овој едиторијал е да направи пресек на 20-годишното постоење и постигнувањата на списанието *Дефектолошка теорија и практика* и да се истакнат правците на дејствување и планираните идни активности за унапредување на квалитетот на објавените трудови, како и интегритетот и видливоста на списанието.

Методологија

Преглед и анализа на документацијата на списанието и евиденцијата на приложениите, одбиените и прифатените ракописи, структурата на објавените трудови според разни обележја, и други специфичности во развојот на списанието од неговото основање во 1997 година и, посебно, постигнувањата во периодот 2008 – 2016 година.

of disabled people in the Republic of Macedonia (1). The Journal began as a professional journal which was more nationally oriented, with the goal of satisfying the need for scientific and professional information exchange between special educators in the Republic of Macedonia. The publishing and editing task in such a small country in transition as Republic of Macedonia is more similar to the labours of Sisyphus. In past years we were confronted with numerous issues including lack of interest in writing articles from special educators in our country, the relative low level of scientific commitment in comparison to the western world and overwhelming financial issues (2). In our country there is low financial investment in science and publishing. That is why the editor-in-chief also has the job of manager and publisher, despite all the other functions which he has in editing the journal issues. The business sector has no interest in providing assistance, as it does not have a financial interest in support such a scientific journal. We are also constantly faced a crisis of motivation among reviewers who often do not wish to review articles due to the lack of financial incentives (3).

The goal of this editorial is to make a cross review of the 20 years of existence and the achievements of the “Journal of Special Education and Rehabilitation” and to point out the guidelines of the work frame and future activities to enhance the quality of published articles and the integrity and visibility of the journal.

Methods

Review and analysis of the journal’s documentation and evidence of the submitted, rejected and accepted manuscripts, as well as the structure of the published articles sorted by numerous specifics, and other specifics in the development of the journal since its founding in 1997 and achievements in the period of 2008 – 2016.

Остварен развој и сегашна состојба на списанието

Списанието *Дефектолошка теорија и практика* е списание со рецензија и со отворен пристап во областа на дефектологијата и други сродни области во биомедицината, кое започна да излегува во 1997 год. во издание на Институтот за дефектологија од Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје и на Сојузот на дефектолозите на Р. Македонија. Во овој момент, како дополнителен издавач се јавува и Македонското научно здружение за аутизам. Првиот главен уредник во периодот 1997 – 2008 година беше проф. д-р Љупчо Ајдински. Списанието започна да се печати на македонски јазик, со апстракти на англиски јазик, во 4 броја годишно во 1997, па се намали на 3 броја во 1998 и потоа, од 1999 година до денес излегуваат два броја годишно. Почнувајќи од 2004 год. списанието се објавува на македонски и на англиски јазик.

Во 2004 година, со промените во бројот и структурата на Уредувачкиот одбор и именување заменик главен и одговорен уредник, се поставија повисоки стандарди и цели, се воведо англискиот јазик за целите трудови, а не само за резимето. Исто така, се донесе стратегија за што поголема индексација на списанието во светските бази на податоци и негова интернационализација воопшто. Секое списание што сака да објавува научни трудови и да стане научно списание, мора да ги следи и да ги прифати меѓународните стандарди за научно објавување и на тој начин рамноправно да учествува во размена на научни информации и едукација на младите професионалци. Особен раст се бележи од 2008 година, кога се зголеми бројот на членовите на Уредувачкиот одбор, главно со нови членови од разни земји во светот, а за главен и одговорен уредник на списанието беше назначен д-р Владимир Трајковски. Уредувачкиот одбор сега има 23 члена, кои доаѓаат од 12 земји, при што 73% од членовите се од други држави. Под водство на овој тим и оваа издавачка канцеларија се издадени 18 броја. На 8 септември 2009 година беше пуштена во употреба веб-

Achieved development and current condition of the journal

The “Journal of Special Education and Rehabilitation” is a journal with peer reviewed articles before publishing, and it has an open access policy in the field of special education and other related fields in biomedicine. It began publication in 1997 by the Institute of Special Education and Rehabilitation, Faculty of Philosophy, “Ss Cyril and Methodius” University, Skopje and the Association of Special Educators in the Republic of Macedonia. At this time, the Macedonian Scientific Society for Autism was a complementary publisher. The first chief editor in the period of 1997 – 2008 was Prof. Dr. Ljupcho Ajdinski. The journal was printed on the Macedonian language, and all the abstracts were in English language. Four issues appeared in 1997, then three in 1998 and then two issues per year from 1999. From 2004 the journal has been published in two languages: Macedonian and English.

In 2004, with changes in the number and structure of the Editorial board and the naming of editor-in-chief, higher goals and standards were set, and the English language was introduced for complete articles and not only for abstracts. Also, a strategy was created to increase the journal’s indexation number in world data bases. Every journal that attends to publish scientific articles and to become a scientific journal must follow and accept the international standards for scientific publishing. In that way it may be equal in the participation and exchange of scientific information and education of young professionals. We have had an exceptional growth since 2008 when the size of the editorial board was increased – mainly with new members from different countries across the world – and Prof. Dr. Vladimir Trajkovski was appointed as editor-in-chief. The Editorial board now has 23 members from 12 countries, with 73% of members of the editorial board from outside Macedonia. Under the leadership of this team and this editorial office, 18 issues of the journal have been published. On 8 September 2009

страницата на списанието: JSER online (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/>), која редовно се одржува и дополнува за да се подобри нејзината информативност и функционалност во менаџирањето на електронски приложените трудови и процесот на рецензија. Слободниот пристап се обезбедува до секој број на списанието и посебен линк до апстрактот и целосната верзија на трудот во html и pdf формат. Покрај објавувањето во електронска форма списанието се издава и во печатена форма. Во изминатите девет години ја засиливме контролата на оригиналноста на ракописите и откривање на плагијаторството. Беше воведена построга контрола од уредниците и рецензентите, како и проверка на ракописите со програмата iThenticate, програма за превенција од плагијаторство. Со ова сметаме дека ќе бидат оневозможени или сведени на минимум нечесноста, измамата и дуплирањето на трудови (4). До 2007 година не постоеше индексираност на списанието во меѓународните бази на податоци, а до крајот на 2016 г. списанието постигна да биде индексирано во 91 светска база на податоци (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/indexing-and-abstracting>) и се нуди врска до онлајн верзијата во 70 универзитетски библиотеки во светот (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/jsers-in-university-libraries>). Целта на секоја издавачка канцеларија е зголемување на видливоста на списанието и достапноста до што поголем број читатели и автори. Уредувачкиот одбор во последните четири години прави големи напори за унапредување на квалитетот и интегритетот на списанието, како и скоро секојдневно објавување текстови на Facebook, Twitter, Google+ и слични социјални медиуми за да ја постигне таа цел. Во последнава година списанието бележи зголемена метрика, така што вредноста на SCImago Journal Rank (SJR) за 2015 изнесува 0,146, SCOPUS SNIP изнесува 0,147, CiteScore е 0,12, а пак метриката на Google Scholar за 2015 година е следната: h5-index изнесува 5, h5-median вредноста е 8 (5). Од друга страна, строгите рецензенти ја зголемија стапката на одбивање на трудови, и таа сега изнесува повеќе од 60%. Пос-

the journal's new webpage was launched (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/>). This is maintained and edited on regular basis to improve the functionality in the management of digital articles and the process of review. There is free access to each number of the journal, and an individual link to the abstract and complete version of each article issued in each number in both html and PDF format. In addition to appearing digitally, the journal is also published as a hard copy. In the past nine years higher controls have been introduced regarding the originality of the manuscripts and the detection of plagiarism. Greater control has been given to the editors and reviewers, as well as screening all manuscripts with "iThenticate", a program for plagiarism identification. With these measures we believe that we have brought the fraud and duplication of articles to the minimum, or indeed removed it completely (4). There was no indexation of the journal in the international data bases until 2007, while by 2016 the journal achieved to be indexed in 91 world data base (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/indexing-and-abstracting>) and it has links on 70 university libraries across the world (<http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/jsers-in-university-libraries>).

The goal of each editorial office is to increase the visibility of the journal and its accessibility to as many readers and authors as possible. Over the past four years, the editorial board has made significant efforts to promote the quality and integrity of the journal, including daily dissemination activity on Facebook, Twitter, Google + and similar social media to achieve that goal. In the past year the journal has had an increased metric value, where the value of SCImago Journal Rank (SJR) for 2015 is 0.146, SCOPUS SNIP is 0.147, CiteScore is 0.1, while the metric value on Google Scholar for 015 is h5-index is 5, h5-median value is 8 (5).

On the other hand, the increase in negative reviews has led to a rise in the number of rejected articles, which is now over 60%. We are investing constantly more and more

тојано се прават напори за подигнување на нивото на квалитетот од објавените трудови. За таа цел листата на рецензенти постојано се зголемува и во 2016 год. изнесуваше околу 330 рецензенти од околу 50 држави во светот и може да се посети на следниов линк <http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/jser-list-of-reviewers>. Во процесот на рецензирање се применува двојно слепата методологија.

Во табела 1 е даден приказ на бројот на понудени, одбиени и прифатени (објавени) трудови, како и стапката на прифаќање на трудовите. Може да се забележи дека во првите четири години таа се движи од 68% до 93% што претставува мошне висока стапка. Во периодот од 2012 до 2013 година стапката на прифаќање е умерена и се движи од 45% до 52%, за да опадне драстично во последните три години (2014 – 2016 год.) и се движи во интервал од 33% до 36% што се должи на унапредувањето на процесот на рецензирање, построгиот избор на рецензенти и воведувањето на програмите за откривање на плагијаризам.

effort to raise the level of quality of published articles. To achieve that goal, the list of reviewers is constantly increasing. In 2016 it was somewhere around 330 reviewers from around 50 countries in the world and can be seen in the following link <http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/jser-list-of-reviewers>. In the process of reviewing we apply the double blind method.

In Table 1 we have represented the number of submitted, rejected and accepted articles, as well as the acceptance rate of articles. You may notice that in the first four years that rate is from 69% to 93% which represents a high rate of acceptance. Between 2012 and 2013 the acceptance rate is moderate and it moves from 45% to 52%. However in the past three years (2014–2016) there has been a drastic decline in the acceptance rate of articles, which is from 33% to 36%. This is due to the enhanced reviewing process, the strict choice of reviewers and the implementation of anti-plagiarism programs.

Табела 1. Приказ на бројот на понудени, одбиени и објавени трудови во ДТП по години во периодот 2008 - 2016 год.

Table 1. Representation of the number of applied, rejected and accepted articles in JSER for the period of 2008 -2016

Година / Year	Поднесени трудови (N) / Submitted articles (N)	Одбиени трудови (N) / Rejected articles (N)	Прифатени-објавени трудови (N) / Accepted articles (N)	Стапка на прифаќање (%) / Rate of acceptance (%)
2008	19	3	16	83
2009	21	5	16	76
2010	19	6	13	68
2011	15	1	14	93
2012	27	13	14	52
2013	31	17	14	45
2014	42	28	14	33
2015	40	26	14	35
2016	42	27	15	36
ВКУПНО / Total	256	126	130	51

Во изминатите девет години е забележан пораст на бројот на автори. Вкупниот број на автори и коавтори на објавените 130 рецензирани трудови, заедно со авторите на написите во другите рубрики во списанието, изнесува дури 358, и тие доаѓаат од вкупно 28 држави од сите континенти. Тоа укажува на интернационалноста на списанието. Најзастапени се домашните автори - од Македонија со 27,7% објавени трудови,

Over the past nine years we have noticed a growth in the number of authors. The total number of authors and co-authors of the 130 reviewed and published articles, together with the authors from the other sections in the journal is 358 and they all come from 28 different countries on all continents. This clearly identifies the international character of the journal. The most represented authors are from Macedonia with 27.7% published

па потоа авторите од Србија со 13% од трудовите, а нив ги следат авторите од САД и БиХ со по 10% поединечно. Позачестено објавуваат автори од други две балкански држави, и тоа од Хрватска 6,1% и од Словенија 3,8%. Авторите од Италија, Иран и Индија се застапени со по 3,1% од трудовите, секоја посебно. Другите автори поделени по држави се прикажани во табела 2.

Табела 2. Анализа на вкупно објавените трудови во ДТП според државата од која потекнува трудот во периодот 2008 – 2016 год.

Држава според првиот автор / Country by first author	Објавени рецензирани трудови / Published reviewed articles	
	Број	%
Македонија / Macedonia	36	27.7
Србија / Serbia	17	13
БиХ / Bosnia and Hercegovina	13	10
САД / USA	13	10
Хрватска / Croatia	8	.1
Словенија / Slovenia	5	3.8
Индија / India	4	3.1
Иран / Iran	4	3.1
Италија / Italy	4	3.1
Бугарија / Bulgaria	3	2.4
Германија / Germany	3	2.4
Велика Британија / United Kingdom	2	1.5
Полска / Poland	2	1.5
Шведска / Sweden	2	1.5
Австрија / Austria	1	0.77
Белгија / Belgium	1	0.77
Израел / Israel	1	0.77
Канада / Canada	1	0.77
Кореја / Korea	1	0.77
Литванија / Lithuania	1	0.77
Малезија / Malesia	1	0. 7
Маршалски Острови / Marshals islands	1	0.77
Нов Зеланд / New Zeland	1	0.77
Нигерија / Nig ria	1	0.77
Норвешка / Norway	1	0.77
Романија / Romania	1	0.77
Словачка / Slovakia	1	0.77
Хонг Конг / Hong Kong	1	0.77
ВКУПНО / TOTAL: 28	130	100

Структурата на вкупно објавени трудови според видот на трудот е прикажана во табела 3, според ист редослед како на рубриките во списанието. Од неа може да се забележи дека авторите најмногу објавувале оригинални трудови, дури 87 или 53%, па потоа се среќаваат 12% објавени ревиски трудови и 11,5% стручни трудови. Авторите најмалку биле заинтересирани за објаву-

articles, then authors from Serbia with 13% of the total published articles, after them we have authors from USA and Bosnia-Herzegovina with 10% each. We have authors from two other Balkan countries that published articles more frequently, from Croatia 6.1% and from Slovenia 3.8%. Authors from Italy, Iran and India represent 3.1% of the total published articles each. Authors are identified by country in Table 2.

Table 2. Analysis of all of the published articles in JSER according to the country of the author origin in the period of 2008-2016

The structure of all the published articles by their field of research is represented in Table 3, in the same order as the sections in the journal. From the table we can see that the 53% of authors' publications (n=87) were original articles, then 12% revision articles and 11.5% professional articles. The authors were the least interested in

вање прикази на книги, само 2%, и студија на случај (објавен само еден труд).

publishing book reviews (only 2%) and a case study (only one article).

Табела 3. Структура на вкупно објавени трудови во ДТП според видот на трудот во периодот 2008 – 2016 год.

Table 3. Structure of all the published articles in JSER by the field of research in which the article has been written in the period of 2008 – 2016

Вид на трудот / Type of article	Објавени трудови / Published articles	
	Број / Numbers	%
Едиторијал / Editorial	17	10
Оригинален / Original	87	53
Ревиски / Revision	20	12
Стручен труд / Professional article	19	11.5
Студија на случај / Case study	1	0.5
Приказ на книга/учебник / Book review	3	2
Библиографија / Bibliography	18	11
ВКУПНО / TOTAL	165	100

Табела 4. Структура на вкупно објавени трудови според видот на рубриката во списанието ДТП во периодот 2008 – 2016 год.

Table 4. Structure of all the published articles by the section in the journal JSER in the period of 2008 – 2016

Рубрика во списанието / Rubric in Journal	Објавени трудови / Published articles	
	Број / Number	%
Дефектолошка стручно-научна проблематика / Special education and rehabilitation	34	16.5
Медицински третман / Medical treatment	25	12
Погледи – мислења - дилеми / Views – thoughts - dilemmas	3	1.5
Психолошко-педагошки преглед / psychological – pedagogical overview	28	13.5
Од практиката за практиката / From practice to practice	17	8
Искуства и новини од светот / Experiences and novelties from the world	20	10
Вести и информации / news and information	58	28
Резимеа од одбранети докторати и магистериуми / Abstracts from doctoral and post graduates dissertations	21	10.5
ВКУПНО / TOTAL	207	100

Во деветгодишниот период на актуелната издавачка канцеларија се јавуваат 358 автори во сите рубрики. Според видот на рубриката може да се забележи дека најмногу се објавуваат куси вести и информации кои не се рецензираат и тие се застапени 58 пати или со 28%. Според рецензираните трудови, најфреквентна е дефектолошката рубрика со 16,5% трудови, па следува психолошко-педагошкиот преглед со 13,5% трудови и медицинскиот третман со 12% трудови. Во 10% случаи се застапени трудови кои носат некакви искуства и новини од светот. Младите колеги и магистри и доктори на науки објавиле 21 резиме од нивните научни трудови. Практичните дефектолошки трудови ги има застапено во 8% (табела 4).

In the nine year period of the current editorial office we have had 358 authors across all fields. The most published section is News and Information: articles in this field do not undergo peer review and they are represented 58 times (28%). Concerning all the reviewed articles, the most frequent section is special education with 16.5% published articles, then we have psychological and pedagogical overview (13.5% of articles) and medical treatment (12% of articles). In 10% of the articles we have presented experiences and novelties from around the world. Our young colleagues, post-graduates and PhD's have published 21 abstracts from their scientific theses. Practical articles from the field of special education is represented with 8% (Table 4).

Планирани активности и правци на дејствување

Пишувањето научни трудови претставува начин на комуникација во науката. Научните трудови се објавуваат во научни списанија. Едно такво научно списание во илјадниците светски списанија е и *Дефектолошка теорија и практика*, кое се труди доследно да ги следи светските трендови, со постојан подем согласно нашите услови и можности. Во малите научни средини како што е Република Македонија постојат голем број фактори кои ја отежнуваат работата и го намалуваат вистинскиот квалитет на научните списанија. Кога државата вложува само 0,3% од БДП во науката, тогаш не може да се очекува посериозен научен дострел на македонските научни списанија. Во вакви мали списанија секогаш е голем проблем да се обезбедат високо квалитетни трудови кои подоцна би биле широко цитирани и со тоа би обезбедиле поголем фактор на влијание на научното списание. Државата бара високи критериуми од наставно-научниот кадар и објавување на трудови во списанија со висок фактор на влијание, а притоа не обезбедува соодветна финансиска поддршка на истражувачката работа и пристап во базата на податоци Web of Science. Неминовно се наметнува впечатокот дека држава со минимални вложувања во истражувања и висока наука не одат рака под рака. Кога на тоа ќе ги додадете нелогичните потези на издавачите за намалување на финансиската поддршка на издавачката канцеларија за менаџирањето на процесот на рецензирање на ракописите и уредување на списанието и за одбирање на печатници без да се земаат предвид препораките на главните уредници за ефикасност и квалитет на печатењето, тогаш може да се заклучи дека, за да се стане успешен уредник на врвно списание во мала научна средина како македонската, е речиси невозможна мисија (6).

Уредувачкиот тим на *Дефектолошка теорија и практика* ќе продолжи да го унапредува неговиот квалитет и видливост во 2017 год. и понатаму, во правец на вклучување во дополнителни бази на податоци и добивање фактор на влијание (ИФ). Посебно внимание ќе биде посветено на подиг-

Planned activities and guidelines of action

Writing a scientific article represents a way of communicating within science. Science articles are published in scientific journals. One such journal among the thousands of journals in the world is *the Journal of Special Education and Rehabilitation*, which is trying to follow the modern trends in today's world, in accordance with our possibilities and conditions. In small scientific environments such as the Republic of Macedonia there are a large number of factors that make this work even harder and decrease the true quality of scientific journals. When the government invests only 0.3% of the annual budget in science, then it cannot expect greater scientific achievement from Macedonian scientific journals. In small journals such as ours it is always an issue to provide high quality articles which will then be widely cited, and by doing so we would have a greater influence as a scientific journal. The government asks for high criteria from the teachers/scientific community, including publishing articles in journals with a high impact factor, while not providing appropriate financial support for the research activities or access to databases such as Web of Science. Inevitably we have the impression that a country with minimum investment in research fields and high scientific achievements do not go hand by hand. When you also add the illogical moves of the publishers to reduce financial support to the editor's office for managing the process of manuscript review, editing the journal, and the choice of printing offices without taking into consideration the recommendations of the chief editors regarding efficiency and print quality, then you can conclude that to become a successful editor for a top journal in a small scientific community such as in Macedonia is almost mission impossible (6).

The *Journal of Special Education and Rehabilitation* will continue to promote both the quality and visibility of its articles in 2017, and in the direction of including additional databases and becoming a journal with impact factor (IF). Special attention will

нувањето на свесноста за научна и публицистичка етика и зголемувањето на интегритетот на објавените трудови во списанието, со едукативни активности за потенцијалните автори и посебно за младите научници, како и за рецензентите и членовите на Уредувачкиот одбор на списанието, во правец на унапредувањето на рецензирањето и уредувањето на списанието. Организираните едукативни активности на младите научници и потенцијални автори за пишување на научни трудови и за почитување на принципите на научната и публицистичката етика, ќе се спроведуваат и преку Македонското здружение на медицински уредници и новоформираното Медитеранско здружение на научни уредници и издавачи. Инструкциите за авторите на списанието ќе бидат дополнети во согласност со препораките, етичките стандарди и критериумите за авторство од Меѓународниот комитет на уредници на медицински списанија (7–9), како и со заклучоците од SWEP 2016 семинарот во Сараево, 2–3.12.2016 год. (10) и Сараевската декларација за интегритетот и видливоста на научните публикации (<http://www.cmj.hr/2016/57/6/28051276.htm>) (11). Посебно внимание ќе биде посветено на подигнување на свесноста за градење етичка средина и превенција на научната и публицистичка нечесност, измама и плагијаризам (12–16).

Заклучоци

Министерството за образование и наука треба да најде дополнителни средства и да го зголеми финансирањето на научно-истражувачки проекти и да вложува многу повеќе во интернационалните списанија со домашно потекло за во блиска иднина тие да се вклучат во позначајни меѓународни бази на податоци и да се стекнат со фактор на влијание. Неопходна е голема посветеност и упорност во издавачката дејност. Уредниците од малите списанија од регионот треба да си ги разменуваат сопствените уредувачки искуства и да собираат искуство од попостижните списанија во развиените земји. Тие треба да вложат повеќе напори во зголемување на видли-

be given to raising awareness regarding scientific and publishing ethics and the increase in integrity of published articles in the journal, with developmental activities for the potential authors, especially for young scientists, as well as for reviewers and editorial board members to promote and enhance the editing of the journal. The organized educational activities for the young scientists and potential authors regarding writing a scientific article and respecting the principles of the scientific and publishing ethics will be conducted through the Macedonian Society of Scientific Editors and the newly formed Mediterranean Society for Scientific Editors and Publishers. The instructions for the authors of the journal will be complemented in accordance with the recommendations, ethical standards and the criteria for authorship from the International Committee of Medical Journal Editors (7–9), as well as with the conclusions of the SWEP 2016 seminar in Sarajevo, 2-3.12.2016 (10) and the Sarajevo Declaration for Integrity and Visibility of Scientific Publications (<http://www.cmj.hr/2016/57/6/28051276.htm>) (11). Special attention will be dedicated to the raising awareness regarding building an ethical environment and preventing scientific and publishing dishonesty fraud and plagiarism (12–16).

Conclusions

The Ministry for Education and Science needs to find additional assets and to increase the financing of scientific research projects and to invest a lot more in international journals with a home origin so that in the near future they can be included in more significant databases and become journals with an impact factor. It is necessary to have a great deal of dedication and persistence in the publishing world. The editors of small journals from the region need to exchange their own editorial experiences and to gather experience from more prestigious journals within developed countries. They need to invest more efforts to increase the visibility of their journals on

воста на списанието на интернет, а тоа можат да го сторат преку споделување на трудовите на социјалните медиуми. Со тоа ќе се зголеми и можноста за цитираност на трудовите. Убаво би било кога електронските верзии на списанијата би имале програма за регистрирање на метриката на ниво на труд. Се наметнува потребата од зачленување на уредниците на биомедицинските списанија во Светската асоцијација на медицински уредници (WAME), што е сторено од наша страна, како и во Комитетот за етика во издаваштвото (COPE). Целта на ова е промоција на високи научни и етички стандарди во списанијата.

Електронското издаваштво не е замена за печатените списанија и можеби не може да ги реши проблемите на малите списанија, но може да ги задржи високите стандарди за квалитет, англиски јазик, комерцијални интереси и во исто време може да додаде нови проблеми: потреба од нови експерти (веб-администратори) кои ја познаваат добро оваа проблематика и потреба од подобра инфраструктура.

Уредниците и членовите на Уредувачкиот одбор ќе покажат натамошна поголема посветеност за постојано подобрување на квалитетот, интегритетот и видливоста на *Дефектолошка теорија и практика* за да може понатаму списанието подоследно да ја остварува својата улога и мисија.

Конфликт на интереси

Авторите изјавуваат дека не постои конфликт на интереси.

Благодарност

Авторите изразуваат благодарност на г. Филип Јуртоски за направениот превод од македонски на англиски јазик и на д-р Давид Прис за лектурата на текстот на англиски јазик.

Референцији / References

1. Ajdinski Lj, Andreevski V. Toward the four year publication of the magazine "Journal of Special Education and Rehabilitation" (1997-2000). *Journal of Special Education and Rehabilitation* 2000; 4(3-4): 9-32.

the internet, and they can do so by sharing articles via social media. By doing so the opportunities for articles to be cited will be greatly increased. It is recommended that digital versions of the journals would have a program for registry of metrics on an article level.

We need the editors of the biomedicine journals to apply for membership of the World Association for Medical Editors (WAME), which it is done from our side, as well as the Committee of Publishing Ethics (COPE). The goal of this is the promotion of high scientific and ethical standards in the journals.

Digital publishing is not a replacement for printed journals and it may be that it cannot solve the problems faced by small journals, but it may uphold the high standards for quality, English language, commercial interests though at the same time it may add new problems: the need for new experts (web administrators) who understand this issue and the need for better infrastructure.

The editors and the members of the editorial board will show a greater commitment for the constant increase in quality, integrity and visibility of the *Journal of Special Education and Rehabilitation* so that the journal may continue to uphold its role and mission.

Conflict of interests

Authors declare that there are no conflict of interests.

Acknowledgment

Authors want to acknowledge Mr. Filip Jurtski for the translation from Macedonian to English language and Dr. David Preece for his proof reading of the manuscript.

2. Trajkovski V. Preface by the editorial board. *Journal of Special Education and Rehabilitation* 2008; 9(1-2): 5-6.

3. Trajkovski V. Preface by the editorial board. *Journal of Special Education and Rehabilitation* 2009; 10(1-2): 5-6.

4. Trajkovski V. Preface by the editorial board. *Journal of Special Education and Rehabilitation* 2014; 15(1-2): 5–6.
5. JSER online. Available from URL: <http://jser.fzf.ukim.edu.mk/index.php/jsere-bibliometrics> Accessed February 5th 2017.
6. Trajkovski V. Preface by the editorial board. *Journal of Special Education and Rehabilitation* 2015; 16(1-2): 5–6.
7. ICMJE. Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals* - Updated December 2013. Available at: <http://www.icmje.org/icmje-recommendations.pdf>
8. Committee on Publication Ethics. Promoting integrity in research publication. Available from: <http://publicationethics.org/>
9. Donev D. New developments in publishing related to authorship. Prilozi-Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA 2014;35(3): 57–66. Available at: http://manu.edu.mk/prilozi/35_3/09-D_DONEV.pdf
10. Masic I, Donev D, Sinanovic O, et al. The First Mediterranean Seminar on Science Writing, Editing and Publishing, Sarajevo, December 2–3, 2016. *Acta Inform Med.* 2016;24(6):424–435. doi:10.5455/aim.2016.24.
11. Mašić I, Begić E, Donev DM, et al. Sarajevo Declaration on Integrity and Visibility of Scholarly Publications. *Croatian Medical Journal.* 2016;57(6):527–529. doi:10.3325/cmj.2016.57.527. Available at: <http://www.cmj.hr/2016/57/6/28051276.htm>
12. Trajkovski V. Ethics in publishing of scientific papers. [In Macedonian]. Annual Proceedings of the Faculty of Philosophy, University “Ss Cyril and Methodius”, Skopje, 2011:453–467.
13. Baždarić K, Pupovac V, Bilić-Zulle L, Petrovečki M. Plagiarism as a violation of scientific and academic integrity. *Medicina* 2009, Vol. 45, No. 2, p. 108–117.
14. Wager E. Defining and responding to plagiarism. *Learned publishing* 2014; 27(1):33–42.
15. Wager E. How should journal editors respond to cases of suspected misconduct? Prilozi-Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA 2014;35(3): 95-101. Available at: http://manu.edu.mk/prilozi/35_3/14-E_WAGER.pdf
16. Donev D. Plagiarism as a problem in scientific publishing. *IMJ Medicus* 2015; 20(3): 319–324. Available at: http://www.imjm.mk/pubs/IMJMVol_20_%283%29_2015.pdf